

DNA of

the land

FOAI!

WELCOME

symbols

TO

THE FLOW OF

IDEAS

Like any act of creation, it unfolds in layers, without a fixed order, without a single truth.

CHAOTIC

f r a g m e n t

ASSOCIATIONS

intuitive

that lead me
to create
this piece

Some ideas took

ROOT, others faded
along the way

THIS BOOK
IS NOT A
MAP NOR
A GUIDE
IT IS PART
OF THE
PROCESS
ITSELF

From my mind to yours:
may the seed that grew
on me find something in you

WHEN MY MOTHER
CRIED, I LICKED

THE TEARS
TO GET
THE
SALT
IN

> Bertha and Joda Heijmans

"When my mother cried,
I licked the tears to get
the salt in".

I READ THE STORY OF BERTHA AND JOELA ON THE
TRAIN ON MY WAY TO WESTERBORK FOR THE FIRST
MEETING OF THIS PROJECT. WHEN I CAME ACROSS THAT
PHRASE, IT REMAINED COMPLETELY STUCK IN MY MIND.
I COULDN'T STOP THINKING ABOUT THAT IMAGE: THE TEAR.
IT MADE ME REFLECT ON HOW CHILDHOOD IN THE CAMP
MUST HAVE BEEN LIKE FOR A GIRL LIKE BERTHA, AND ON
THE MOTHER - DAUGHTER BOND, INSPIRING ME TO WRITE
"OJALÁ". THIS TEAR, THIS SMALL DROP, WAS THE SEED THAT
BEGAN TO GERMINATE "DNA OF THE LAND".

EVERYTHING

started

WITH

A

DROP

Heiner Nawjes

15.04.2025

Celle / Bergen Belsen

Ojalá tu mi ada
no derrame no lágrima.
Ojalá no la viera
ojalá no haga falta.
Ojalá que tus besos
también me alimentaran.
Ojalá no me faltas,
ojalá no te vayas.

NOT IN MY BACKYARD
NOT IN MY BACKYARD
NOT IN MY BACKYARD
NOT IN MY BACKYARD
NOT IN MY BACKYARD
NOT IN MY BACKYARD
NOT IN MY BACKYARD
NOT IN MY BACKYARD
NOT IN MY BACKYARD

Ojalá ser un pez
nadando en un manto cálido.

Tomada en tus brazos
en un sueño despierto.

Ojalá ser un pez,
sin miedo ni frío,
que no teme a la inmensidad
que no teme al vacío.

Ojalá que tus ojos
no me miren con llanto.

Ojalá que tus labios
farareen abrazos.

Ojalá a tu mirada
no te quede una lágrima
que el mar ya va lleno
desbordando su panza.

Ojalá que a tus ojos
no les gálte de nada,
ojalá que me dures,
ojalá no te vayas.

Ojalá no ir descalza
caminando en el hielo

ojalá la corriente
no me lleve tan lejos.

Ojalá tu mirada
no derrame una lágrima

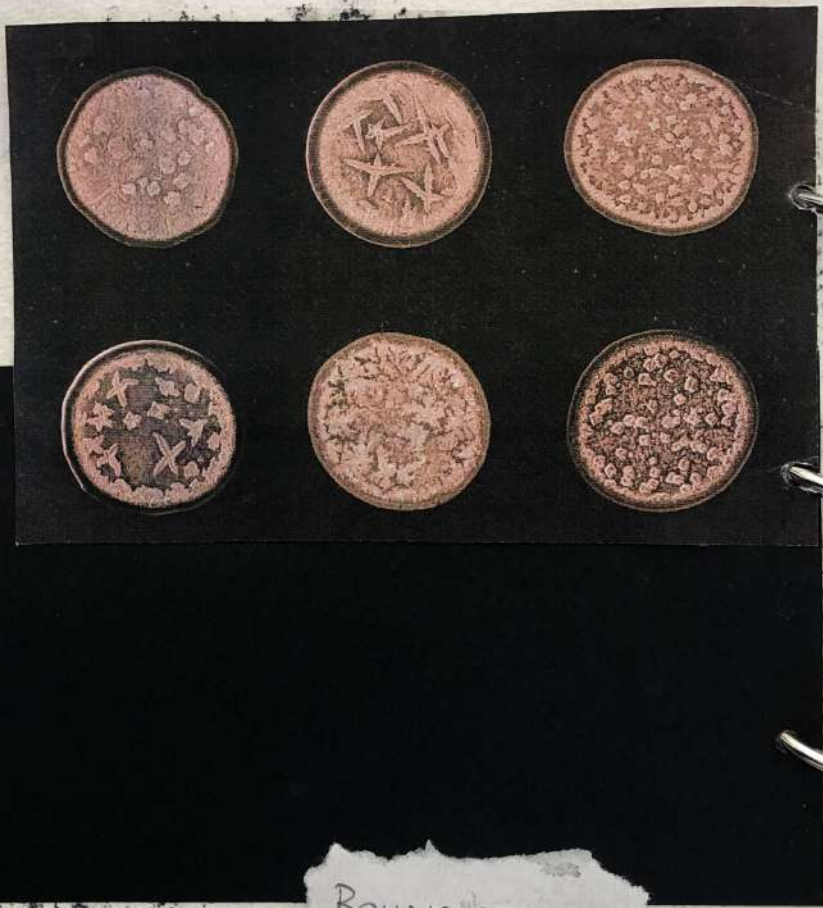
Ojalá no la quiera
ojalá no haga galta.

Ojalá que tus heros
también me alimentaran.

Ojalá no me galter,
ojalá no te vayas.

(poem in english and
dutch)

As for
a sent
simple

BOUNDARIES
|

An image that remained
suspended in me. A FEAR

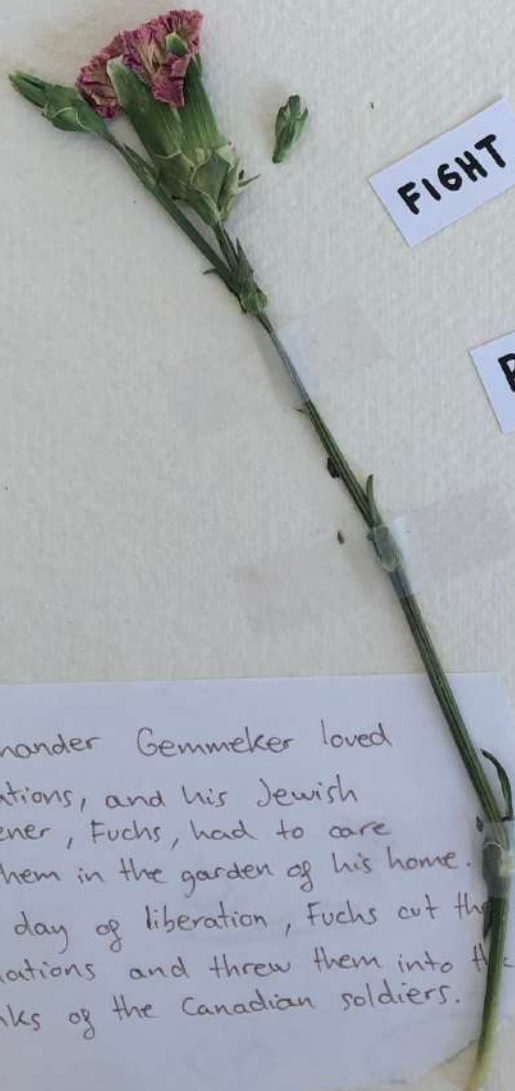

flowers.

12.11.1945
17.04.1945

LIBERATION

FIGHT

RESISTANCE

REVOLUTION

FREEDOM

Commander Gemmeker loved carnations, and his Jewish gardener, Fuchs, had to care for them in the garden of his home. The day of liberation, Fuchs cut the carnations and threw them into the tanks of the Canadian soldiers.

14

*"De bloeiende bloem,
het evenbeeld van hun jeugdige
levens, die geknot worden maar
zich niet laten knotten"*

Philip Mechanicus - In Dépôt
Westerbork - 10 juni 1943

Why is the website
purple?

Cuando no es una opción la resistencia
solo nos quedará la resiliencia.
Resisten las raíces de una tierra
que pese a la sequia
flores vuelven a la vida.
El tiempo todo lo transforma
no todo lo cura.
Pero con cuidado
y sin apartar la vista
las nuevas hojas
recordarán las viejas vidas.

Wanneer verzet geen optie meer is,
zal alleen veerkracht overblijven.
De wortels van een land weerstaan,
en ondanks de droogte,
komen bloemen weer tot leven.
De tijd transformeert alles,
maar niet alles geneest.
Maar met zorg,
en met de ogen open,
zullen de nieuwe bladeren
de oude levens herinneren.

TANSY

- hope
- joy
- liberation
- escape

ROOSJE

I can't forgive and
I can't forget
I can't cry
only laugh

DURING MY RESIDENCY, I MET MARJON, THE NIECE OF ROOSJE, A SURVIVOR OF WESTERBORK AND AUSCHWITZ. ROOSJE, AS PART OF THE HERBAL COMMAND IN AUSCHWITZ, PICKED TANSY FLOWERS, FINDING BRIEF ESCAPE AMID HORROR. AFTER THE WAR, SHE HAD A BOUQUET OF TANSIES IN HER HOME, AS A SYMBOL OF LIBERATION. THIS SYMBOLISM DEEPLY RESONATED WITH ME.

More about Roosje

Dieren

one of the songs
she wrote

Winterhok, 1942

Ik wou dat ik een dier was
Het valt zwaai om mens te zijn,
Een mens te willen wezen,
Maar niet alleen in schijn.

Ik wil het U graag bekennen,
Ik wou ik was een dier:
Dan behoefde ik niet te zingen,
Voor een ander zijn plezier.

Ik wou ik was een hondje,
Zo poezig en zo klein,
Want er is niets aangenamer,
Dan zo poezig te zijn.

Ik behoefde me niet te schamen,
In strijd met het fatsoen,
En deed dan op de straten,
Wat ik nu in huis moet doen.

Ik wou dat ik een paard was,
Zo edel en zo fier,
Want paarden die zijn edel,
Dat weet U allen hier.

Ik liet me dan drosseren,
Bij een circus, een maand of elf
En als ik uitgeleend was,
Dan begon ik voor metal.

Ik wou ik was een ezel,
't-A' zo riep ik dan,
Want t-A, dat is alles,
Wat ik dan zeggen kan.

En vroeg men mij te trouwen,
Dan zei ik 'Nee' heel fijn
Want zou ik t-A zeggen,
Zou ik nog een grater ezel zijn.

Ik wou dat ik een kip was
Zo molig en zo rund.
Ik liep dan fijn te kakelen
Vroeg in de morgenstond.

Ik stoorde me aan niemand,
Bracht mijn nieren naar de markt
En na de CCD controle
Dan verkocht ik ze weer zwart.

Ik wou dat ik een vls was
Dan had ik het waarlijk goed.
Ik zou alle mannen prikken
En dan leven van hun bloed.

Kon ik mijn man dan pekken
Dan had ik de lol er van
Want ik weet precies de plekken,
Waar ie er niet tegen kan.

Nu weet je, dames, heren,
Precies wat of ik wou,
Maar ik ben eenmaal geboren
In de gedaante van een mens.

Om als een dier te leven
Die kunst is o zo klein,
De grootste kunst op aarde
Dat is om mens te zijn.

by Roosje Glaser

Westerbork, 2025

Ik wou dat ik een vis was,
zwenmend in een warme mantel.
Gevangen in jouw armen,
in een wakende droom.

Ik wou dat ik een vis was,
zonder angst, zonder kou,
niet bang voor de oneindigheid,
niet bang voor de leegte.

Ik wou dat jouw ogen
mij niet met tranen aankeken.
Ik wou dat jouw lippen
omhelzingen neurieden.

Ik wou dat jouw blik
geen traan meer over had,
want de zee is al vol,
zijn buik overstroomt.

Ik wou dat jouw ogen
aan niets ontbrak.
Ik wou dat jij bleef,
ik wou dat je niet ging.

Ik wou niet blootsvoets
over het ijs lopen.
Ik wou dat de stroom
me niet te ver meenam.

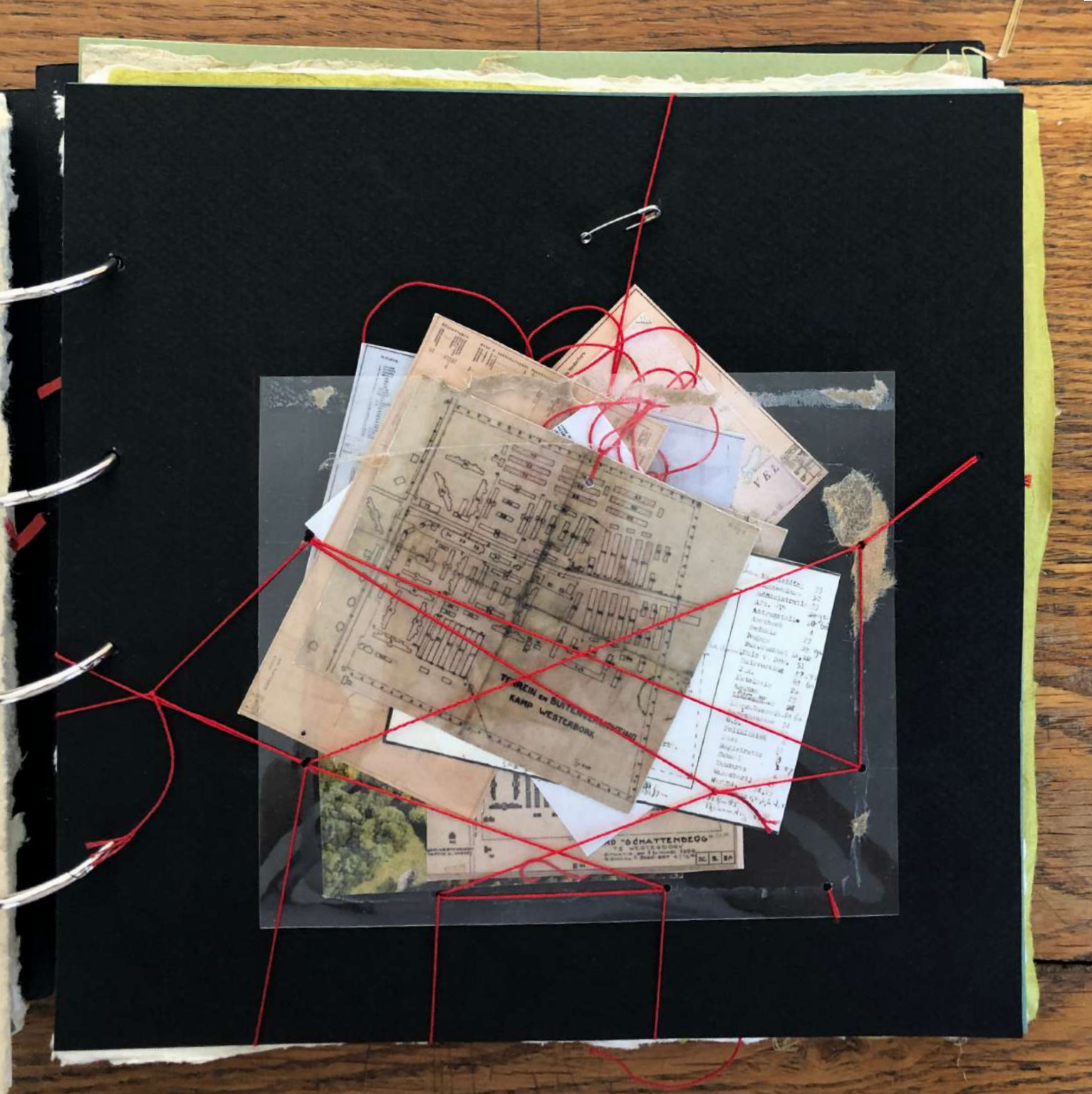
Ik wou dat jouw blik
geen traan zou laten vallen.
Ik wou dat ik die niet wilde,
ik wou dat die niet nodig was.

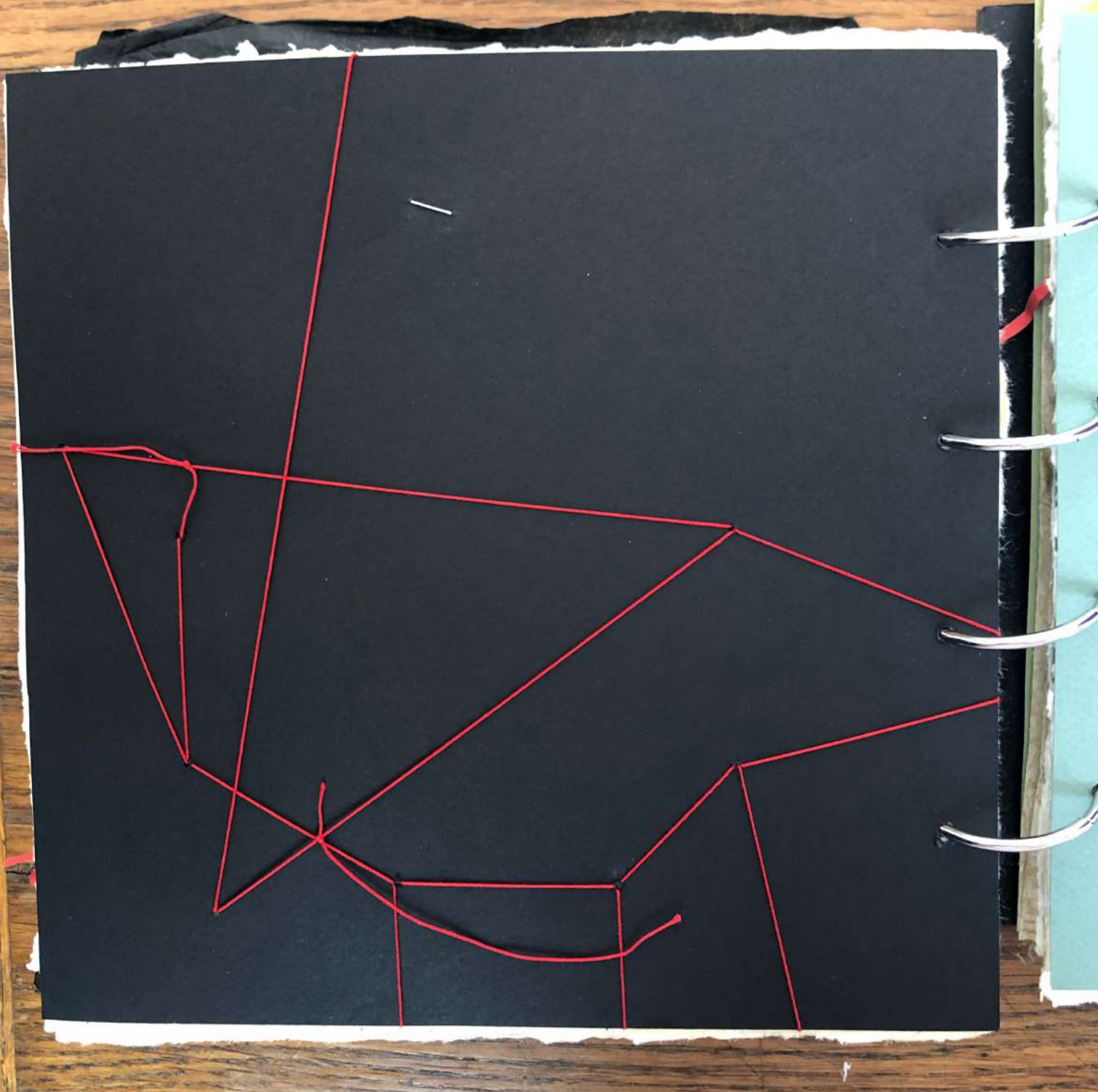
Ik wou dat jouw kussen
mij ook konden voeden.
Ik wou dat ik je niet miste,
ik wou dat je niet ging.

BEFORE MEETING MARJON, I
CAME ACROSS ROOSJE'S WEBSITE
AND FOUND HER POEMS. THE
FIRST ONE I OPENED WAS DIEREN
(ANIMALS). I COULDN'T BELIEVE IT,
IT WAS SO SIMILAR TO MINE!
THE RECURRING LINE WAS THE
SAME AS IN MY POEM "OJALÁ"!
MINE SAID, "I WISH I WERE A FISH,"
AND HERS, "I WISH I WERE AN
ANIMAL". I WAS STUNNED.
IT FELT LIKE A SIGN.

by Celia Serrano

AFTER THE WAR, EVEN THOUGH
ROOSJE'S HOUSE HAD BEEN
DESTROYED, THE SUITCASE
WITH HER BELONGINGS, WHICH
SHE BURIED UNDERGROUND,
REMAINED IN THE SAME PLACE

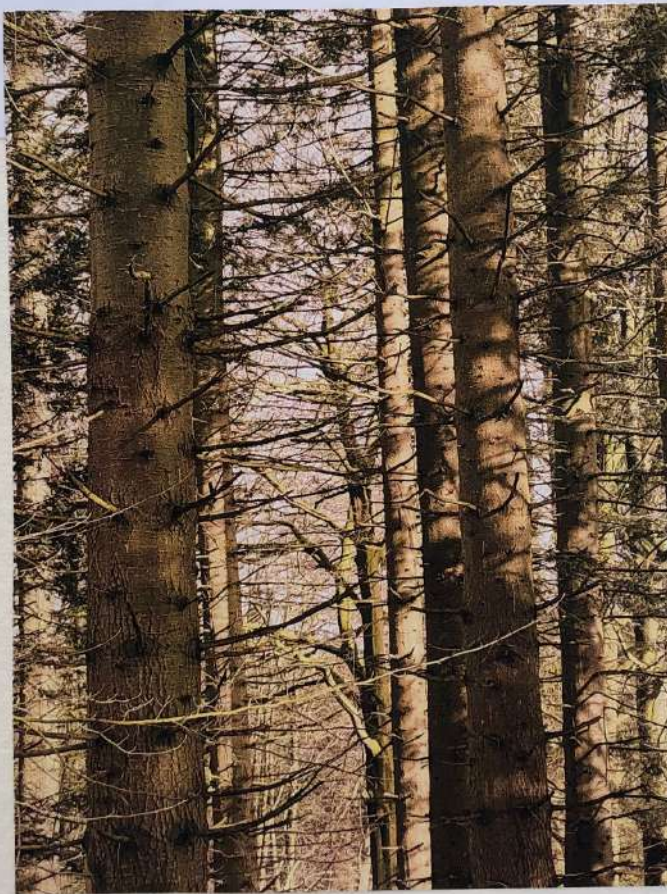
the land that remembers

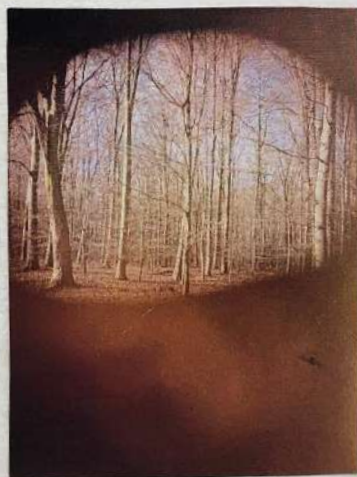
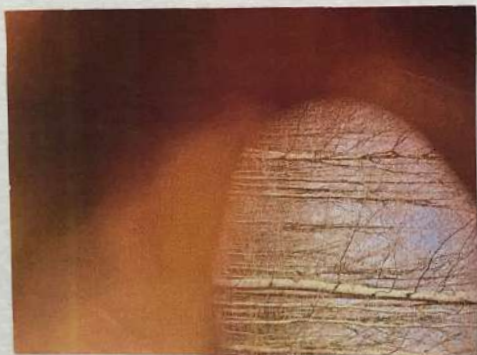
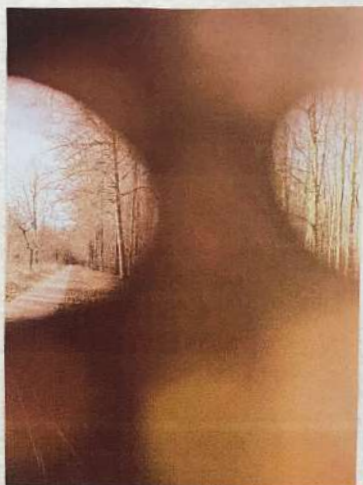
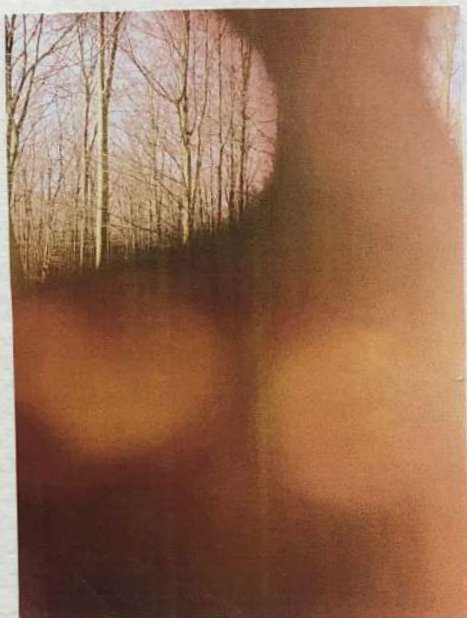
DURING THE WAR, WESTERBORK DID NOT
HAVE THE NATURE WE SEE TODAY. MOST OF
THE TREES CAME LATER, PLANTED AFTER
THE WAR - MANY FROM FOREIGN SOIL,
DISRUPTING AND EVEN HARMING THE
ECOSYSTEM. BUT NATURE IS WISE - YOU
CANNOT ERASE THE PAST.

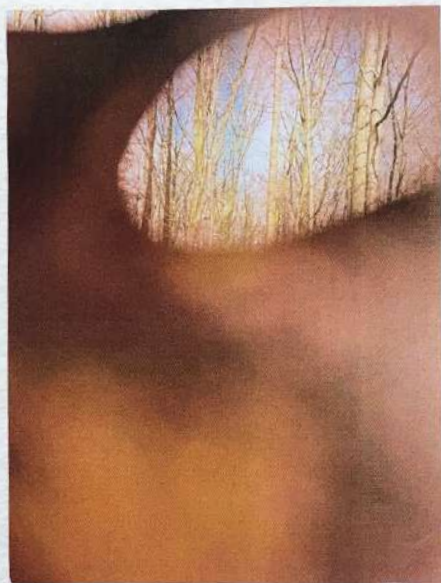
IT NEITHER FORGIVES NOR FORGETS.
IT REMEMBERS.

paraísos artificiales

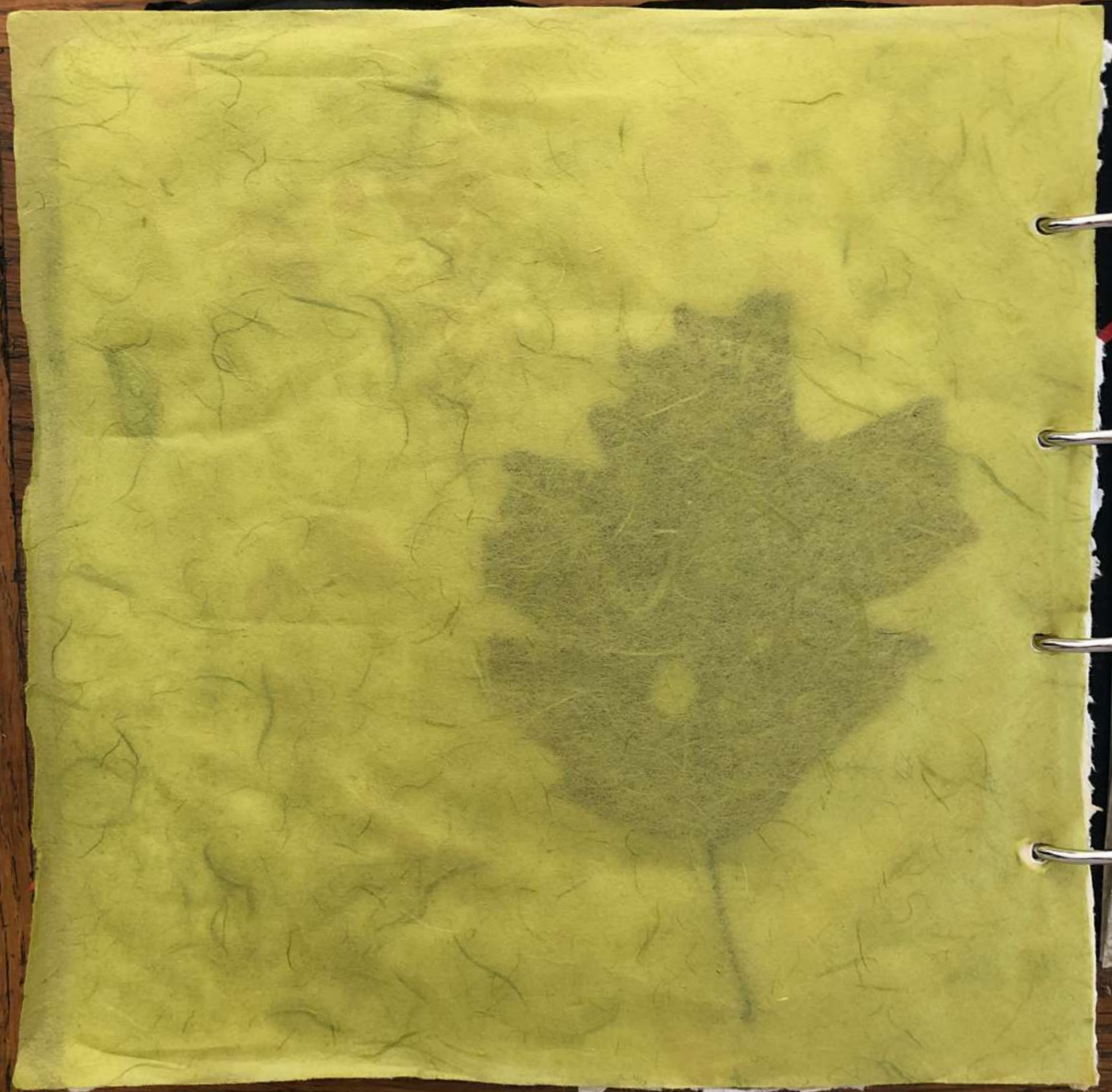
What happens if we look through the lenses of nature?

Scopelophilia cataractae

AT THE END OF THE FIRST RESIDENCY PERIOD,
WHILE DEVELOPING THE CONCEPT FOR MY PIECE, I
DISCOVERED THE FASCINATING STORY OF THIS MOSS.
SCOPELOPHILIA CATARACTAE IS A RARE MOSS
IN EUROPE, MOSTLY FOUND IN
LATIN AMERICA.

AND GUESS WHAT?
IT GROWS IN WESTERBORK!

BUT WHY?

IN WESTERBORK,
THERE WAS A
BATTERY FACTORY,
BARRACK 56.
AFTER THE WAR,
BATTERY WASTE WAS
ILLEGALLY DUMPED INTO
THE SOIL, CONTAMINATING
IT.

AND THIS IS EXACTLY WHERE SCOPELOPHILIA CATARACTAE
GROWS !! WHY? BECAUSE THIS RARE MOSS
THRIVES IN SOIL RICH IN HEAVY METALS LIKE ZINC.
THE POLLUTED GROUND BECAME ITS PERFECT
HABITAT.

BUT WHAT STILL REMAINS A MYSTERY IS HOW
IT ENDED UP THERE.

1. COMMANDER'S
HOUSE

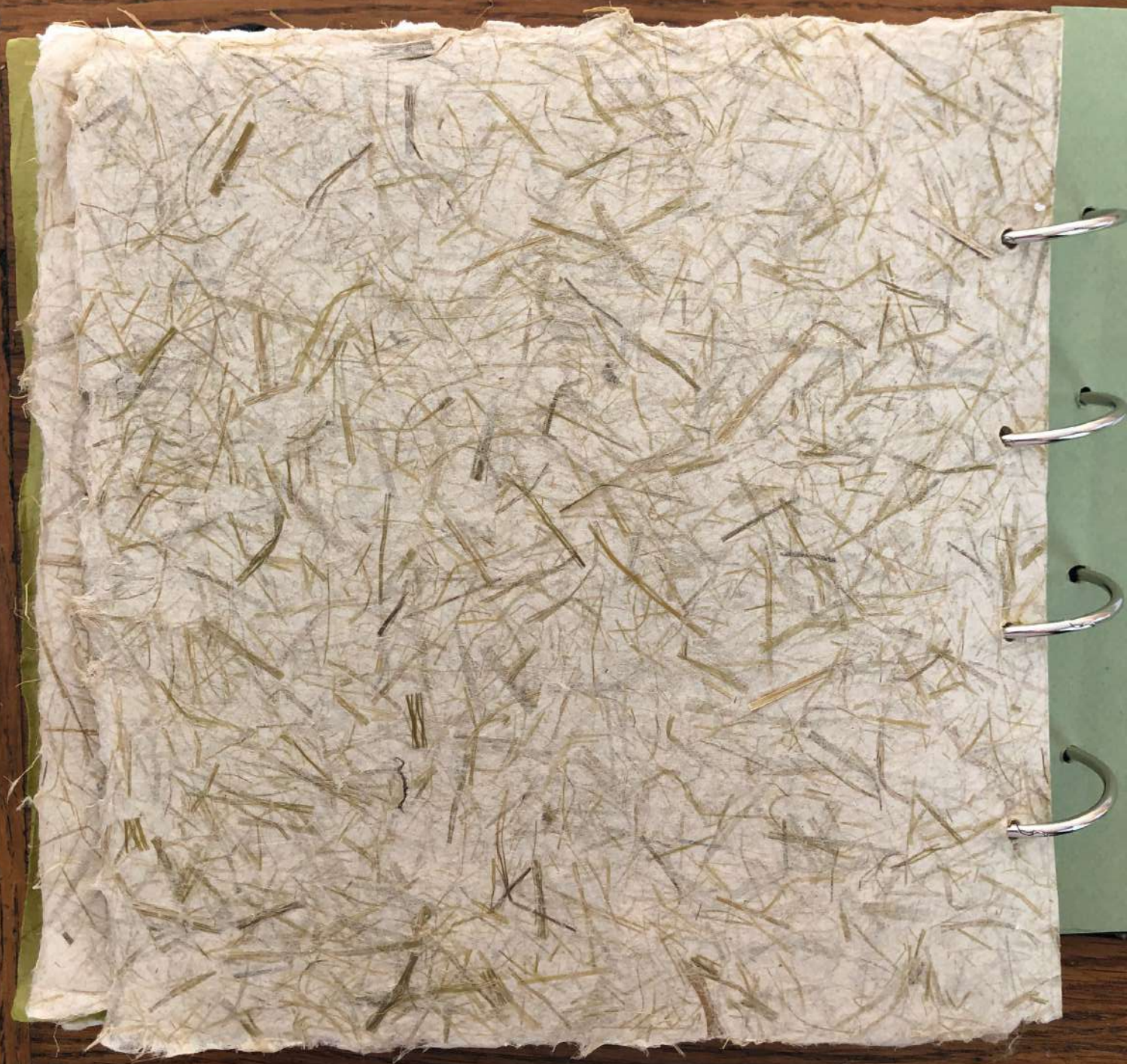
2. BARRACK 56

3. BARRACK 12

4. BARRACK 48

The earth does not lie: it speaks.
Only if we are willing to listen.

